MHPSS TWG 29.05.2025 Minutki ze spotkania

Data: 29 maja 2025

Prowadząca: Joanna Głażewska WHO

Protokolatka: Paulina Brożyniak UNHCR

Uczestnicy: Romana Dławichowska-Ochej (Rzecznik Praw Pacjenta), Dorota Szawarska (NFZ), Agnieszka Żukowska (NFZ), Agnieszka Smyk (NFZ), Ania Kavouras (NFZ), Bogusława Bukowska (KCPU), Grzegorz Tomczyk (KCPU), Dawid Chojecki (KCPU), Katarzyna Ludwiczuk (KCPU), Jan Marković (PSAR), Magdalena Kondas (IOM), Irina Ivanova (Zustricz), Justyna Kligeman (Wojskowy Instytut Medyczny - Państwowy Instytut Badawczy), prof. dr hab. n. med. Piotr Gałecki (Krajowy Konsultant w dziedzienie psychiatrii), Oleksandra Myronova (ADRA Polska), Iryna Vasilyeva (HFPC), Dorota Ziętek, Magdalena Wrzesień, Aleksandra Niedzielska (Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia I Profilaktyki Uzależnień), Magdalena Wiosna (KCPU), Jolanta Palma (Życie warte jest rozmowy), Shoira Ruzybaeva (UNHCR).

1. **Powitanie i prezentacja uczestników**

WHO powitało wszystkich uczestników, szczególnie przedstawicieli krajowych instytucji, którzy uczestniczyli w spotkaniu po raz pierwszy. Każdy z uczestników mógł przedstawić się i zaprezentować organizację, dla której pracuje.

2. **MHPSS z perspektywy światowej i regionalnej: idea, funkcjonowanie, pakiet świadczeń (Sofia Casas, UNHCR Regional Adviser)**

Sofia Casas, UNHCR Regional Adviser, przedstawiła prezentację dot. idei i funkcjonowania MHPSS na skalę globalną oraz w kontekście Europy a szczególnie Ukrainy i Polski. Przedstawiła dane z badania ekonomiczno-społecznego (SEIS) przeprowadzonego przez UNHCR w 10 państwach wschodzących w skład Planu Działania na Rzecz Uchodźców (RRP). Badanie dotyczyło m.in wsparcia psychospołecznego wśród uchodźców z Ukrainy. W Polsce 26% przebadanych doświadczyło problemów na tle zdrowia psychicznego, trochę powyżej średniej regionalnej, która wyniosła 23% i światowej, która wynosi 20%.

Sofia przedstawiła piramidę MHPSS, która opisuje różne poziomy interwencji psychologicznych od tych najbardziej ogólnych i podstawowych do tych bardziej wyspecjalizowanych i zindywidualizowanych. Podkreśliła, że działania z obszar zdrowia psychicznego i wsparcia psychospołecznego powinny przede wszystkim dbać o zapewnienie godnych warunków podczas otrzymywania wsparcia oraz przywracanie zasobów i równowagi u osób doświadczonych przymusowym przesiedleniem. Sofia dodała, że działania w ramach MHPSS są również skierowane do społeczności przyjmujące i może prowadzić do odciążenia systemu zdrowia.

Sofia podkreśliła wagę koordynacji między sektorami zdrowia, pomocy socjalnej i edukacji, dzięki której działania na rzecz zdrowia psychicznego i wsparcia psychospołecznego nie są dublowane a zintegrowane w istniejący już system pomocy. Ponadto, przedstawiła rekomendacje i szkolenia przygotowane przez IASC, UNHCR oraz WHO mające na celu ustrukturyzowanie działań MHPSS oraz wzmocnienie potencjału pracowników ochrony zdrowia, pracowników socjalnych, nauczycieli, doradców, psychologów w zakresie wspierania uchodźców. Na zakończenie podkreśliła znaczenie

koordynacji wielosektorowej, stosowania podejścia systemowego oraz wzmacniania zarówno formalnych, jak i opartych na społeczności uchodźczej możliwości wsparcia.

3. **MHPSS Techniczna Grupa Robocza w Polsce: od 2022 do 2025 i co dalej – krótka prezentacja i otwarcie dyskusji**

WHO przygotowało prezentację dotyczącą dotychczasowej działalności MHPSS TWG od początku istnienia do teraz. Z racji na zmieniający się profil uchodźcy w Polsce po 3 latach wojny w Ukrainie, grupa również powinna zastanowić się w jakim kierunku chce pokierować swoje działania, np. w jaki sposób wspierać osoby z problemem uzależnienienia. W perspektywie długoterminowej, działania grupy MHPSS nie tylko dotyczą kryzysu uchodźczego, ale mogą dotyczyć również innych możliwych kryzysów np. w przypadku powodzi. Dlatego ważne jest uczestnictwo krajowych podmiotów z różnych sektorów do budowania rozwiązań holistycznych i systemowych,.

WHO podkreśliło, że grupa ma charakter otwarty i zaprosiło nowe organizacje do dołączenia do grupy. Obecnie ok. 50 organizacji jest członkiem grupy**.** Kilka organizacji wyraziło chęć dołączenia do grupy.

Materiały:

1. **Prezentacja -** MHPSS z perspektywy światowej i regionalnej: idea, funkcjonowanie, pakiet świadczeń
2. **Prezentacja** - MHPSS Techniczna Grupa Robocza w Polsce: od 2022 do 2025 i co dalej – krótka prezentacja i otwarcie dyskusji